

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sexta e[st] [con]sideratio gratiose lecutionis

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermo de passione dñi De

utres suas z ideo hoc agūt vt de cruce de
scendat: sed dñs sciens aduersarioꝝ insidi
as: pmanet in pabulo vt diabolū destru
at. **Hec Hiero.** Legit etiā demonē stetit
se sup brachiū crucis z cōsiderasse an ali
quid peccati in ch̄o inueniret. Unde di
sapulis in cena dixerat dñs. Venit enim
pnceps mūdi huius. i. amatoꝝ mūdi: sed
in me nō habet q̄c̄q̄. **Uñ Greg.** Euran
dū nobis est z cū magnis q̄tidie stentibus
cogitandū q̄ terribilis sua in nobis ope
ra requirit in die nostri ex̄sus pnceps
mundi huius veniat: si etiā ad deū in car
ne morientē venit. **Hec ille.**

Septim⁹ est dolor im

properatū cōuictarōis: qz scz latrones im
properabant ei z cōuictabant. **fm Aug⁹.**
plurale ponit pro singulari. in **Matth.** qz
vnu tm̄ blasphemabat Vel **fm Hiero.**
p̄mo vterqz blasphemauit: s̄visis signis
in elemētis z rebz insensatis vn⁹ credidit
z penituit. vn̄ cū vn⁹ blasphemādo dice
ret. Si tu es ch̄s saluū te fac z nos. **Al**
ter increpabat eum dicens. Neqz tu times
deū q̄ in eadē damnatiōe es. i. mortis. **Et**
nos qdē iuste: nā digna factis recipimus
supplicia: z ita cōfiteretur culpā suā: z etiā
ch̄i innocentia. **di. hic autē n̄bil mali gef**
st. Aug⁹. Quis eū docebat nisi q̄ iuxta eū
pendebat: erat illi fixus a latere s̄z habi
tabat in corde. **Scdm̄ hiero.** in duob⁹ las
tronib⁹ notat vterqz ppl̄s scz iudeoz z gē
tiliū: vterqz em̄ p̄mo dñm blasphemauit
postea signoꝝ multitudine alter exterrit⁹
tus p̄nāz egit: z vsqz h̄q̄ste iudeos incre
pat blasphemātes. **Do:** aliter q̄ alter las
tronū murmurabat: alter nō: signat q̄ ali
qui patienter tribulationē sustinet z coro
nam merentur. **Alij sūt impatientes z da**
minationē cōsequūt. **Ande de impatien**
tibz ait Hugo. **Hic autē hoies qñ penā susti**
nent. Si meruissēmus nō erubescerem⁹.
nūc autē in iste pati nobis est ignominio
sum: it̄o s̄o si p culpa pater⁹ erubescē: si
sine culpa gloriare. **Latro magis vis esse**
q̄ ch̄us z forte sinister z blasphematoꝝ.
Hec ille. **Hos itaqz dolores p̄dictos cor**
de deuoto recolētes z ch̄i iesu gratiam
recognoscentes. **Hoc in vobis sentire qd**
et in ch̄o iesu.

Extra est consideratio gratioꝝ: locutō
nis: quō scz dñs iesus in cruce pen
dens septē s̄ba omni dulcedine plena gra
tiosissime prulit. **Uñ s̄z Aug.** **Se** habuit
in cruce sic maḡi cathedra docēs. **Sūt**
igif huiusmōi s̄ba septem.

Primū: est s̄bū admirāde miseratiōis

Secm̄: ē desiderāde donatiōis

Tertū: est verbum cōmendande cont
federatiōis.

Quartum: est verbū cōtemplande de
relictionis.

Quintū: est verbum memorande art
tractionis.

Sextū: est verbum magnificande cont
sumatiōis.

Septimū: est verbum imitande cōmē
datiōis.

Primū igif est verbum

zē. **h̄bū** ptulit in ipso actu crucifixōis qñ
miscōiter p suis crucifixorib⁹ orauit dices
Pf ignosce illis qz nesciūt qd faciūt. **Uñ**
dor. **Disce** ch̄iane a ch̄o toleratiā quia
palmis ē percussus: flagellat⁹: cecus: spūis
illusus: clavis affixus: spūis cōonatus:
morte dānatus: oim̄ tñ inemor clamat.
Pf ignosce illis qz. zē **Hec ille.** **fm Bet**
dā. **Nō frustra orauit: s̄z p his q̄ post pas**
sionē crediderūt ipetrauit. **Uñ dñ** in actib⁹
aploꝝ q̄ vna die quērsi sūt etiā milia: z in
alia die quērsi milia. **Per hāc ēt vocē mul**
ti de turba iudeoz altantiū p̄p̄cti sunt z
penituerūt: vt dñ in euāgelio nazareoz.
Q̄ s̄bū admirāde miseratiōis inexplicat
bilis charitatis: z patientie indicabilis.
In hoc autem est triplex signum charita
tis z misericōie. **Primo qz p crucifixorib⁹**
orauit. **Seco qz orōni lachrymas addidit**
Tertio qz cū clamore valido. **Heb. y. Cū**
clamore valido z lachrymis offerēs zē.
Berū. **Ascēdit in altrū vt maḡ audiret:**
fortit̄ clamauit vt null⁹ excusaret: clamor
ri lachrymas addidit vt hō compareret.
Aug. **Eur formica: cinis: puluis z fauilla**
vindictā expetis: cū videas dñm glē inu
rias marias remittētē: Itē apparuit dñi
benignitas i h̄ q̄ p exauditiōe orōnis sue
allegauit dices: qz nesciūt qd faciūt. **P̄s.**
Nescierūt neqz intellexerūt: in teneb⁹ am
bulāt. **Distites qdē crucifigētes eū cū gē**

gratiosa locutiōe F. XXXVIII

illes eēt oīno ignorabāt eū eē chīm. Pri-
 cipes autē sacerdotū z scribēz pbarisei ha-
 buerūt hōmōi ignorātiā s; crassam z supinā:
 q; vīz p̄p̄ inuidiā suā credere i eū nolue-
 rūt: cū m̄ daret eis cām sufficientē cogno-
 scēdi ip̄m. Et aliq; ip̄oz p̄ma cognouerūt
 eū eē chīm in lege z p̄phet̄z p̄missum: vt
 dicit Hiero. sup illud Zachar. xij. Agricole
 vidētes filiū dixerūt itra se. Hic ē heres.
 Et Aug. in li. q̄. veter̄z ac noui testamētī
 s; ex inuidia p̄uenterūt hāc noticiā z ver-
 bis ei⁹ credere noluerūt z p̄p̄m etiā in eū
 credētē deceperūt z p̄uenterūt. Hāc pet̄⁹
 dicit eis. Act. iij. Scio q; p̄ ignorātiā fecistis
 sic z p̄ncipes v̄ri. Sic z in oībz peccatōbz ē
 ignorātia p̄ defectū actualis p̄sideratōis.
 Nō em̄ atredūt q̄ntā iudicij maiestātē offē-
 dūt: q̄ntā p̄f̄is bonitatē p̄tēnūt: q̄ntā p̄e-
 nalitatē voraginē incurrūt. Prouer. iij.
 Uia ip̄oz tenebrosa: meliūt vbi corruūt.

Secūdu est verbū desi-
 derāde donatōis seu p̄missōis: q; cū la-
 tro p̄dēns i cruce ad dexterā ch̄i credēs
 z p̄f̄itens orasset dñm d. Vemento mei
 dñe dñi veneri in regnū tuū. Rōdit ei dñs
 Amē dico tibi hodie mecū eris in paradī-
 so. I. in dñe fruitiōis gaudio. Amb. Pul-
 terrimū daf affectāde p̄uersionis exēplū
 q; tācito latroni venia relaxat. Cito igno-
 ser dñs q; cito ille p̄uertit z vberior ē grā
 q; p̄catō: sp̄ em̄ dñs plus tribuit q; roga-
 tur. Ille rogabat vt memor sui eēt: d dñs
 autē se q; Et dicit illi iei⁹. Amē dico tibi ho-
 die mecū eris in paradīso. Uita em̄ est eē
 eū ch̄i: vbi ch̄is ibi regnū. Hec ille Amb.
 Eredo dñe credo p̄ certo q̄a vbi tu vis
 z vbi tu es ibi est paradīsus z eē tecū hoc
 est eē in paradīso. Hec ille. O felix p̄missō.
 O breuis rare p̄missōis: ipletio. Nul-
 lus an̄ latro nē h̄ p̄bū audierat. Hec em̄
 abrae facta est exp̄ssa paradīsi p̄missō: nō
 alijs patrib; nō p̄phetis: s; huic latroni p̄-
 mo dictū ē: hodie mecū eris in paradīso.
 Fides quippe latronis huius fuit magni
 meriti. Credidit abraā deo: s; de celo lo-
 quētē: credidit Esaiās: s; sedētē sup soliu;:
 credidit ezechiel: s; ei quem sup cherubin
 cōtemplatus est. Credidit moyses cum
 vidit in medio ignis sed iste credidit vi-

dens eū in cruce. Unde Greg. xvij. mo.

In cruce clauit man⁹ ei⁹ pedesq; ligauit
 rante: mibiq; a penis in eō libez nisi cor et
 lingua remāserūt. Inspirante deo totum
 ei obtulit: quod in se libez inuenit: vt iu-
 xta h̄ quod scriptū est. Corde crederet ad
 iusticiā: ore p̄fiteret ad salutē. Tēs arvir-
 tutes q̄s apostolus memorat: subito re-
 pletus grā z accepit latro z seruauit i cru-
 ce: fidem nāq; habuit qui regnaturū: deū
 credidit qui mecū pariter morientē vidit:
 spem habuit q; regnū ei⁹ aditū postulauit.
 Charitatē quoq; in morte sua viuaciter
 tenuit q; fratē z collatrone p̄ simili sceles
 re morientem de iniquitate sua redarguit.
 Hec ille. Habuit etiā actū quattuor vir-
 tutū cardinaliū. Primo actū fortitudinis
 q; q̄uis in penis existeret tamē dicebat.
 Nos quidē fuisse nā digna. zc. Secūdo actū
 iusticie. Nā p̄ximū redarguens ait. Hec
 tu times deū q; zc. Tertio actū tēperan-
 tie q; tēperate petijt mēoriā sui. Quarto
 actū prudentie: q; nō petijt inutilia: sed
 memoriā sui. p̄p̄ hec itaq; meruit audire
 vocē iocunditatis: p̄missione vīz inexti-
 mabilis dulcedinis: vīz. Amen dico tibi:
 hodie mecū eris. zc. Q̄ntē p̄solatiōis ē
 p̄bū illud miseris perōrib; si ad verā rede-
 ant p̄niam. Nō tñ exēplo ei⁹ debet p̄niam
 differre q; p̄nilegia paucoz nō faciūt legē
 cōem. Et pauci s; q; in morte p̄e peniteat
 Nā sic mōstruosus eēt q; lup⁹ caudā dñs
 h̄fer: ita mōstruosum videt q; mala vita
 bono sine claudatur.

Tertius est verbū com-
 mēdande p̄federatōis: qñ vīz p̄federali-
 uit iōānē m̄ri sue z ecouerso statim dñi cu-
 stode p̄ncipalē m̄ris sue. Stabat: quippe
 mestissima iuxta dñi iuxta crucē cū sorozib;
 suis z maria magdalene z iōānēs. Ber.
 O bone iesu magna pateris ext̄ri⁹ in cor-
 pore: s; multo maiora interiorius in cor: de ex-
 cōpassiōe m̄ris tecū oīa passet. Et Aug.
 Cruciat te dolor tu⁹: s; nō min⁹ dolor ma-
 tris. Nō ē mīz si doles z p̄doles si paterz
 z cōpateris bone fili in desolatiōe tue ma-
 tris. Et Chrysost. In hoc grauissime pa-
 titur pia mater quia quod patitur filius
 corpore: ipsa sustinet corde. O q; ama-

Bermo de passiōe dñi

re fiebat dulcissima virgo m̄ filz iōānes
et alie mulieres. Porerat vtrq; illa scripsi-
ma virgo lamēti z dicere: fili mi olim
solatio anie mee z gaudiū: nūc autē gla-
dus penerabilior oi mucrone acutissimo
O fili mi quē nouē mētib; in vtero tenui:
quē paruo lacte pauti: quē tortēs infantē et
paruulū in pānis inuolui. O infelix tibi
et mihi facta ē dies ista. Et q̄s possit me-
deri vulnerib; dolorū meorū et mitigare
angustiā meā: Cū inspiciā rē filiū meū vt
leprosu factū q̄ speciosus eras p̄ filijs ho-
minū. Et maleficiū et reū cū iniqs depu-
tati: q̄ scis scōz es. Et fatuū z stultū i
q̄ recediti s̄ oēs thesauri sapie dei. Et ho-
stēz oim inimicū cū q̄b; affabilis: benignus
et dulcis sp̄ afficisti z sup̄ oia velut obātū
mei misere matris tue. Nā ecce iā moreris
z nihil mihi dicis. O fili dulcissime: O fi-
li amantissime ad quem confugiam: quis
mihi dabit solacium: O fili mi: domum
non habeo: pecunias non possideo: diuiti-
as nō teneo. Tu mihi thesaurus eras:
z ecce in cruce moreris. O fili sapientissime
rūde mihi: loq̄re afflicte m̄i tue. Cū q̄ vi-
deret dñs matrē sic desolatā z mēre p̄ster-
natā: p̄mēdauit eā discipulo iōāni: discipu-
lū m̄i/ dicēs m̄i Dulcer ecce fili tuus. I.
iōānes q̄ secū iuxta crucē stabat. q. d. Istū
tibi relinq̄ q̄ erit tibi loco mei. Et tunc (vt
dicūt doctores) nō vocauit eā m̄no noie:
sed cōi ne ex terrore noie m̄ni si exp-
meret aggrauaret animus ei. Et deide di-
xit discipulo: Ecce m̄ tua. hoc est cui reue-
rentiā z obsequiū p̄stabis sicut filiū matri-
tis z eis in necessitatib; subuenire z obse-
quiū debitū impedere. Et ex illa hora ac-
cepit eū discipulū in suā. s. curā z diligenti-
tā: vel in suā matrē p̄ specialem grāz z ado-
ptiōē factā aucto: itate sumi impatoris.
Ber. Considera o aia deuota q̄lis fuit illi
comutatio: et dic ad btām virginē: Ioan-
nes tibi p̄ iū tradit: seruus p̄ dño: discipu-
lus p̄ m̄go: filius zebedei p̄ filio dei: pur-
bō p̄ deo vero: quō nō tuā affectuosissimā
aiam p̄trāssit huiusmodi hec auditio q̄ n̄a lz
saxea: lz ferrea pectora sola scindit reco-
datio: Heculle. O q̄mare fiebant ambo
et maria z iōānes: nō cessabāt funderē lz
chrymas z p̄ nimio dolore loq̄ nō poterāt

Pensent quō in hac p̄mēdationē angustabat
cor virginē: q̄ ei p̄ filio alieno: et p̄ hoie
deo hō purus dabat. Quis hec deuota me-
ditatiōe p̄fians poterit p̄tinere a lachry-
mis: Narrat Carthusien. in libro de vita
chri. de q̄dam viro religioso q̄ in hoc s̄bo
Dulcer ecce fili tuus: tantā hūit p̄passiōz
q̄ q̄nēscūq; de hoc cogitabat: lachrymas
vbrimas emittebat. Unde q̄n cogitabat
passiōē dñi z veniebat ad locū istū cor-
in lamēta et lachrymas soluebat. Et ac-
dicit Hugo de sc̄to victo. Et hac p̄mē-
dationē intelligim⁹ nō solū iōānez: sed z to-
tā ecclīaz virginē p̄mendatā: et q̄ brā vir-
go nō solū iōāni in matrē tradidit: imo toti
ecclīe vniuersisq; pctōib; in matrem assū-
gnat. O igit pctōz ecce m̄ tua. O dulce
verbū. O verbū solatioz z gaudiosum.
Ecce m̄ tua. Ipa est m̄ dei z homis. O
pctōz si maria est m̄ tua: q̄ ielus est frater
tuus: z pater ei⁹ est p̄ tu⁹: q̄ z regnū ē be-
reditas tua: q̄ z grā marie quā iuenit ap̄
deū est thesaur⁹ tu⁹: q̄ dilige eā z venera-
ret ex hac hora accipe eā in tuā vt ipa rā-
dē te recipiat in glām suā. Hec. Ale videt
licet Hugo.

Quartū est verbū con-
replande derelictiōis: q̄n. s. clamauit circa
horā nonā p̄ doloris angustia se derelictū
a p̄e dicēs voce magna: Heli heli lāma
azabthani. i. deus me⁹ de⁹ meus q̄re me
dereliquisti: id est tāacerbis penis exposuit
sti. Loq̄tur ibi hūanitas vt sue pene ma-
gnitudine oñderet. Ita em grauit̄ torq̄ba-
tur acti nō dei fili⁹ sed eius inimic⁹ esset.
Dicit q̄ se derelictū a deo nō q̄ ad solutiōz
vniōis: sed q̄ ad subtractiōez p̄ctiōis: vt
dicit glo. Nullū em iuuamē doloris miti-
gatiū recipiebat ab eo. Derelictū igit se
clamat: q̄ lz multi p̄f deū m̄ta passi sint:
oibus t̄ aliq̄d solatiōis de⁹ ministrabat
Chriū s̄b totalit̄ dolore z pene subiecerat
vt doleret q̄ntuz dolere poterat. O dñā dul-
cissima q̄nto dolore tenebaris q̄n filiū sic
clamantē audiebas. O siq; deuore p̄fā-
ret ex q̄antio genitū: ex q̄amaro plāctu
hec vox in cruce p̄rupit ab ore dñi. Null⁹
est t̄li haberet pectus ieruz q̄n molliret
p̄punctiōē: si saxū q̄n frāgeret p̄passiōē:
si lignū q̄n flecteret deuotiōē: si erēū q̄n lē-

De gratiosa locutiōe Fo. XXXIX

q̄retur p̄platiōe. Cū aut̄ sic clamasset q̄ dā illic stantes. s. milites romani (fm Die rony) idioma hebraicū ignōrātes dixerūt Helia vocat iste.

Quintū est verbū me- morāde attractiōis: qz vitz volēs nos effi caater attrahere ad le ostendēs q̄ntū ha beret n̄re saluz desiderū dixit: **Sitio.** Q̄ desolatoriū fuit verbū illd̄ m̄ri sue z a lqs cū ea ex̄ntib. Ad litterā existimare po tes q̄ in rei f̄tate sitiebat: qz p̄pter nimīū laborē z sanguis effusione tor̄ desiccāt z adustus erat: p̄pter qd̄ vltra modū sitie bat. Hec̄t̄ p̄pter illā sitim corpālē sedādā clamabat: sed p̄pter sitim sp̄iales n̄re salu tis manifeste nobis p̄palandā. Augustin. Quid sitis dñe iesu: sitis tua salus mea: ci bus tu? redēptio mea. Et Bern. Q̄ bōe iesu coronā sp̄neā sustines: de tuis vulne ribus taces: z p̄ sola siti clamas. **Sitio.** i. salūte hoīz desidero. Idē. **Sitio** qz r̄ps: nō doleo. Q̄ dñe qd̄ sitis: fidē vīam: salu tē vīam: gaudiū vestrū: p̄ aiāz vestrarū q̄ mei p̄pis cruciat̄ me tenet: z si n̄ mei salūte vī m̄b̄emini. Hec̄ ille. Dicebat gif **Sitio.** i. salūte oīm d̄sidero: qz p̄ oībz mo rior: z p̄ oībz vitā meā offero. Q̄ grauis dolor tūc illi? aīn d̄ygebat cū videbat i numeros futuros q̄ a pctis ad p̄niam nū q̄ redirēt: q̄bus nec passiōis sue vīr̄ p̄f eoz duriciā esset in aliq̄ pfutura. Ut em̄ dicit̄ theolōg. **z** passio ch̄i fuerit suffi ciētissima p̄ salute oīm: tñ illi? effectū non p̄sequūt̄ illi q̄ pctā deponere nolūt. Au dite illi o pctōres. Adite: p̄ vobis cla mat amorosissimus iesus. Cur saxeā cor da nō rūpitis: Cur tāclementissimo dño nō p̄patim̄i: p̄ vobis dicit: **Sitio:** Et h̄ gūit verbo acceperūt illi maligni materiā eū vlcet̄? verādi: z dederūt ei sp̄gīā p̄f porositatē de aceto multū imbibita: arun dim cū isopo herba amara circumstā et ligatā. Ecce q̄tis cena dabat dño. Q̄ nos m̄f̄i qd̄ facim̄ q̄ delicias q̄rim̄. Q̄ q̄du rus est hic sermo p̄ carnalib. Bern. Non est cibus adeo arid̄ q̄ nō efficiat̄ sapid̄: si illi? aceti qd̄ dño p̄pinatū est q̄dimēto fuerit tēperat̄. **Cōsideratio** hui? aceti do mino p̄pinati debz in nobis causare tripli cē affectionem vīrtutis. **Prīma** est affe

ctio sc̄rē et p̄te p̄passiōis: qz vitz talis p̄o nobis pati voluit de? iō sibi p̄pati debē? illā amaritudinē n̄ris p̄tis imputantes. Amb. Ne tibi amaritudo pctōz meoz p̄ q̄ tollēda tanta fuit amaritudo passiōis ch̄i necessaria. **Scda** est affectio p̄p̄te macerandiōis delicioza cibaria ab d̄tre do: qz sic d̄t Bern. Nō est cibus adeo arid̄ zc. **Tertia** est affectio necessarie correctiō nis. s. vite n̄re: qz q̄ negligūt correctiōz et p̄p̄tā salutē: p̄seuerātes i vicis suis: ch̄o n̄raz salutē iūcti aceti p̄pinat cū calamo .i. cū voluntate sua: deuotiōe z sc̄ritate va cua: vana et inutil.

Sextū est verbū ma- gnificāde p̄sumatiōis: qñ vitz accepto ace ro d̄t: **Cōsummatū** est. vbi p̄siderāda est triplex p̄sumatio. **Prīma** est p̄sumatio am oīs iūe charitatis: quā plēnissime oñ dit ch̄is in ope redēptiōis hūane. **Secū da** est p̄sumatio doloris. s. oīs gn̄is pei naz q̄bus circūdatū vlt̄ totū ch̄i corpus. **Tertia** ē p̄sumatio p̄itatis. s. ipletōis oīz p̄phetiaz. Dicit̄ q̄ **Cōsummatū** est. **Cō** sumatū est inq̄ euidentissimū signū amor̄ mei ad humanū gen̄: p̄sumat̄ est oīs la bor: quē suscipe venerā: p̄sumate sunt oēs p̄phetie q̄ de mea passiōe loq̄bant. Et h̄ totū p̄ri meo offero p̄ redēptiōe gn̄is hu mani. Et aduerte q̄ hec p̄sumatio nō fut̄ it sine notabili angustia. Nō dubiū q̄ n̄ mi rabilē dolorē habuerit ch̄ius p̄sumando oīm p̄p̄ssa. In hoc hēm̄ documētū q̄ in fine cuiuslibz opis partē h̄ntis: pura o ratōis: psalmodie: diuini officij: aut pegri natōis: dēm̄ facere sūmā l̄epilogū: z sic i sūmā torū offerre deo. **Un̄** officij eccl̄ia q̄ sticū sp̄ in collecta zcludit: q̄ iō collecta d̄t qz in ea tota p̄is officij q̄st̄ in sūmā colle cta est. Breuit̄ q̄ in sūmā collige d̄s pas siōis articlos z p̄ ea gr̄as age deo p̄ri et ch̄o saluatori d̄i. **Cōsummatū** est. vel alit̄ vt deuotio ministrabit. Aug. Felix q̄ p̄t dicere cū iesu **Cōsummatū** est. Nō em̄ va tur denari? diuini? incipētib: sed finētib: et corona nō currētib: sed puenētib: In choa p̄niam et p̄sumatā.

Septimū est verbū imi- tādē p̄mendatiōis: qñ. s. dñs iesus p̄p̄o

Ber. de passione dñi De mira

pians morti oculos languescetes depmes
et declinas caput versus matre: oculosq; in
celu dirigens vt q; mo moriedi onderet q;
nia ex obedientia piis moriebat: pcludes
vltimu verbu spm pti pmedauit di. Pat
in man⁹ tuas. i. in p⁹tem tua pmedo spi
ritu mea. Hoc fecit no q; indigeret: s; vt
nos instrueret. In oi em necessitate z ma
xime in mortis articulo diuinu auxiliu de
bemus inuocare z sps nros sibi comeda
re. Sic itaq; clamās dñs inognato capite
tradidit spm: no coactus sed qñ voluit.
Ubi Chy. Per hoc q; mories voce emi
sit magna: aptissime se vex deu ondit: qm
hoies cu moriunt vir tenuē voce emitte
re pnt. Hilari. Vel spm cu clamore ma
gne vocis emisit volēs no se oia pctāpor
tare. Hec ille. Morandū aut q; eadē die
.i. feria. vi. et eadē hora q; pmus adā pecc
cauit: scds expirauit. Pm⁹ em post me
ridiē peccauit: q; mox vt peccauit audiuit
voce dñi decambulatis ad aurā post meri
diē. Et silt post meridiē scds adā expirat
uit. i. hora nona ab ortu solis clamādo vz
voce magna: vt dicitur ē: In man⁹ tuas zc
Centurio aut vidēs q; sic clamās expirat
ser: videns etiā signa q; fiebāt: de qbus di
cemus in articulo sequenti: Dixit: Vere fili⁹
dei erat iste. Et silt q; erāt cū centurioe cu
stodiētes iesum vidētes timuerūt valde
glificātes deu z dicētes: Vere hic hō iu
stus erat. Et multi q; aderāt ad spectacu
lum reuertebant pcutiētes pectora sua: q;
de spri fuerant a pncipib; z seniorib;. fm
Chy. Centurio no solū cofessor fuit: sed
etiā pfirmatus in fide inartyriū suscepit.
Hec ille. Et nota q; cēturio gentilis pite
batū chm. Iudei pō cognoscētes scri
pturas ipm negabāt: sic et mō simplices lit
teras ignorātes fidē tenēt: lerici pō ple
rūq; negāt. Nā vs lingua piteant: factis
tū mult. negāt. Dicitur itaq; de vrbis sa
ctissimis q; dñs iesus in cruce pultit z quō
clamās in cruce expirauit: Hec itaq; p
derate anie deuote. Hec in corde gustate
qm p vestra salute facta sūt hec oia. Hoc
igit sentite in vobis qd er in chō iesu.

Sextima est pderatio miraculo
se trāsmutatiōis: Ubi vicz p
derāda sunt mirabilia q; facta sunt
in morte dñi: Ubi sunt pcpue sepre admi

rationes contemplande
Prima est admiratio denigratiue ob
scurationis.
Secunda est admiratio separatiue dñi
pionis.
Tertia est admiratio cōturbatiue cō
mōtionis.
Quarta est admiratio cōpunctiue scilicet
sionis.
Quinta est admiratio declaratiue ap
pentionis.
Sexta est admiratio sanctificatiue ef
fusionis.
Septima est admiratio honorificatiue
intumulationis.

Prima ē admiratō de
nigratiue obscuratiōis: quia chō exiit in
cruce sol obscuratus est et tenebre facte sūt
sup vniuersaz terrā ab hora sexta vsq; ad
horam nonā. Hierony. hoc dicit factū su
isse p retractionē radioz solis virtute di
uina. D. gen. aut: p interpositiōez nubūz
densaz. Sed in hoc magis credendū est
Dionysio ariopagite q; dicit i epla ad pol
licarpū: hoc fuisse p interpositionē lune inf
solem z terrā. Et ibidē dicit: q; ipse hoc vidit
tūc existēs in egypto vbi est serenitas aerz
q; rarissime ibi sūt nubes et pluuie: ppter
qd potuit ibi talia ppendere: Vidit igit
vt dicit: lunā ab oriente ascendente versus
meridiē z supponentē se soli. Hiero. aut z
D. i. ge. nō loquūtur asserēdo: sed q; sic po
tuit fieri. Ubi illa eclipsis fuit multiplicat
miraculosa. Cum ex parte tpis qz nō erat
tūc tps yuenies ad talē interpositiōez cuz
esset luna gndecima: ppter qd sicut habet
in histoia scholastica. Pbi q; erāt athenis
nō potētes cām naturalē talē eclipsis inue
nire: ad hoc adducti sunt vt dicerēt. Aut
deus nature patit: aut tota mūdi machi
na dissoluit. Tū ex parte ipsi⁹ lune ecl
psantis: q; pmo obscurauit partē orientālē
solis: z itez vltimo ab ea recessit. nō sic ac
fit in eclipsi naturali. Itē lūa fuit qñ imo
bilis sub sole p tres horas. In naturali at
eclipsi pntue mouet sub sole. Itē q; trās
acta eclipsi luna rediit ad orientē. Tū ex
parte loci: q; fuit vniuersal sup oēm terrā:
lz aliq; velint hoc intelligi: q; tm fuit super
vniuersam terrā iudee. Ubi ex dictis dicit